Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 247. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 10, 1977 No. 247. VOL. LXXXIV.

ГУБЕРНАТОР БИРН ПЕРЕМІГ В НЮ ДЖЕРЗІ, ЕДВАРД КАЧ ОБРАНИЙ НА ПОСАДНИКА НЮ ЙОРКУ

У виборах, що відбулися серед бурі і зливного дощу у вівторок, 8-го листопада, Брендан Томас Бирн був переобраний на губернатора Ню Джерзі, а конгресмен Едвард Кач був обраний на посадника Ню Йорку. Демократ губернатор Бирн переміг надсподівано великою кількістю голосів свого республіканського суперника Реймонда Г. Бейтмана, а Едвард Кач переміг своїх ліберального і консервативного суперників. У хвилині, як друкується це видання „Свободи", ще немає остаточних підрахунків голосів, але з підрахованих уже 4,077 з усіх 5,598 виборчих дистриктів в Ню Джерзі губернатор Бирн здобув 888,861 голосів у порівнянні з 640,959 голосами, що їх здобув його республіканський суперник Реймонд Бейтман. В Ню Йорку з підрахованих 1959 виборчих дистриктів з усіх 4,779, конгресмен Кач в кандидатурі на посадника Ню Йорку здобув 273,966 голосів, в порівнянні з 237,934 голосами, що їх здобув його найважніший ліберальний суперник Маріо М. Куомо.

Подробиці вівторкових виборів та їх вислід в країні будуть подані в черговому виданні „Свободи".

Брендан Т. Бирн

Едвард Кач

У Філядельфії відбулася прощальна зустріч з Владикою Василем

Філядельфія (Вісті УКА). — 1-го листопада 1977 о год. 7-ій вечором тут в катедральній авдиторії біля 1,000 громадян прощало Владику Василя Лостена, дотепрішнього Апостольського Адміністратора Філядельфійської Архиєпархії, перед його відходом як єпископа-ординарія Стемфордської епархії. Господарем цієї зустрічі був ректор катедральної парафії о. шамб. Роберт Москаль. Зустріч відбулася в родинній атмосфері, без формальної „штивности". Був влаштований буфет зі самообслугою. Об'єднаний церковний хор Філядельфійського деканату під диригентурою п. Осипа Лупяна відспівав многоліття і кілька церковних пісень. Отець мітрат Мирослав Харина, Філядельфійський декан прощав Владику Василя від духовенства. „Радість із журбою обнялась" — почав о. мітрат свою промову. Радість — з приводу, що Апостольська Столиця назначила Владику єпископом-ординарієм, але сумують вірні, що Владика відходить з Філядельфії. Згадуючи про працю Владики, о. мітрат підкреслив, що саме завдяки стараням Владики зорганізовано забезпечення для старших священиків. Батьківській опіці владики завдячують священики належне матеріальне забезпечення. Зокрема Владика заопікувався особами старшими віком. Для цієї цілі зорганізував він окрему корпорацію, якої є президентом. Збудовано модерний 8-ім поверховий дім з 144 мешканнями, а тепер викінчують будову 11 поверхового дому для старших осіб коштом 5 мільйонів долярів, які Владиці вдалося дістати з державних федеральних фондів, призначених для опіки над старшими особами. Владика є великим любителем церковного співу — тому так по батьківськи опікується Об'єднаним церковним хором Філядельфійського і Ню Джерзького деканатів. Цей хор зорганізовано перед 41-им Міжнародним Евхаристійним Конгресом. В часі Конгресу хор прегарно себе зарепрезентував, збагачуючи своїм співом в часі Богослужень красу нашого обряду під час міжнародних торжеств в 1976 р.

Владика Василь Лостен

Владика своєю працею виявив велику відданість УК-Церкві й українській громаді. Владика був для нас взором, як треба служити Богові і народові. Величаві Богослужения в часі всенаціональних роковин, проповіді, звернення й послання Владики, що так часто появлялися в пресі, виказують глибину думок, якими колись був перейнятий Слуга Божий Митрополит Андрей. Владика щедро складав датки на народні цілі й завжди був з нами в часі важливих імпрез, звеличуючи своєю присутністю наші національні торжества. Зокрема великою заслугою Владики є це, що в часі 41-го Міжнародного Евхаристійного Конгресу так величаво зарепрезентував нашу Церкву й наш обряд. Завдяки заходам Владики, наша Церква на цьому міжнародному форумі мала місце між іншими Церквами, як рівна з рівними, перевищуючи їх блеском українського обряду.

Марія Бервецька прощала Владику від Об'єднаних церковних хорів.

Степан Конрад прощав Владику від Видавництва тижневика „ШЛЯХ".

Голова Об'єднаних церковних хорів Марян Капій вручив Владиці від хористів прегарний срібний сніданковий комплет. Від Т-ва гуцулів „Черемош" різьблений альбом вручив Владиці Дмитро Сороханюк. Пастор української баптиської церкви Іван Беркута вручив Владиці срібну тарілку зі зображенням Христового Воскресення, покритого 22 каратовим золотом. Многі громадяни вручали Владиці конверти з даром любови, а фотографічне заведення „Мева" робило пам'яткові знімки.

Від громадянства прощав Владику проф. д-р Петро Стерчо, голова Філядельфійського Відділу УККА. Промовець зазначив, що

Перший семестр УКУ-УВУ в Монтреалі успішно продовжується

Монтреаль (ОУПС). — Започаткований тут 18 вересня 1977 осінній семестр УКУ-УВУ в формі позамісцевих („оф-кампусових") курсів-семінарів української мови (УКУ) й культури в контактах/конфліктах (УВУ) проходить успішно під керівництвом проф. Яр. Рудницького. Разом на обох курсах є біля 25 студентів і вільних слухачів. Після вересневих і жовтневих сесій, що відбулися на університетському кампусі Льойолі в зах. Монтреалі, чергові лекції передбачені в днях 27 листопада й 4 грудня 1977. В кінцевій сесії УКУ в парафіяльній залі на Роземонті (4 грудня год. 6:30 вечора) візьме участь і проф. К. Біда з Оттави.

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА ПРО ВІДВІДИНИ Д-РА М. ШТЕРНА В НЮАРКУ

Фото вгорі, що його помістив щоденник „Нюарк Стар-Леджер" з понеділка, 7-го листопада, відмічує вступ д-ра М. Штерна (другий справа) перед українською громадою Нюарку-Ірвінгтону. Д-ра Штерна, його дружину Іду і сина Віктора (перші зліва) вітає перед виступом інж. Михайло Чайківський, голова Відділу УККА Нюарку-Ірвінгтону, в Українському Народному Домі в неділю, 6-го листопада. Газета відмічує, що д-ра Штерна українська громада вшанувала за його „боротьбу проти переслідування українців в СССР". Д-р Штерн держить в руках книжку „СССР проти д-ра Михайла Штерна", яка подає точний перебіг процесу над ним 1974-му році.

Українські кандидати перепали

Два кандидати українського роду на виборні пости: Олег Миськів, який був республіканським кандидатом до стейтової легіслятури Ню Джерзі з 28-го виборчого дистрикту, і управитель Союзівки Володимир Квас, який був теж республіканським кандидатом на члена легіслятури повіту Олстер в стейті Ню Йорк, перепали у вівторкових виборах відносно малою кількістю голосів.

Громада в Джерзі Ситі традиційно відзначила роковини Листопадового Зриву.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Уже від років місцева українська громада під проводом очолюваного д-ром Євгеном Котиком Відділу Українського Конгресового Комітету Америки відзначає роковини великих подій української історії подвійно традиційно: традиційно бо є саме відзначення-свято і не менш надійною традицією є те, що програми таких свят виконує переважно молодь. Так було і з відзначенням цьогорічних Роковин Листопадового Зриву, що відбулося в пополудневих годинах минулої неділі, 6-го листопада, в приміщеннях Народного Дому.

Програму свята започаткував короткою молитвою місцевий парох о. Теодор Данусяр після того, як пані Ніна Ковбаснюк, Галина Білик і Єлисавета Хомяк, при фортепіяновому акомпаньяменті Володимира Шевчука, відспівали американський гимн. Відкрив свято коротким словом д-р Є. Котик, а святочну промову-доповідь виголосив д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", пов'язуючи минуле з сучасним та заохочуючи до зусиль, щоб світле минуле знову стало дійсністю. В мистецькій програмі виступали жіночий хор 71-го Відділу Союзу Українок Америки під диригентурою інж. Дмитра Олійника та при акомпаньяменті Вол. Шевчука, актори українських театрів Валя Калин і Іванна Кононів про фортепіяновому супроводі Тараса Левицького, юні піяністи Орест і Арета Гарасимчуки, декляматор-пластун Степан Сірий та дуже юні декляматори Петрусь Починок, Яринка Ференцевич і Ганя Починок. Свято закінчено співом українського національного гимну. Під час свята голова Відділу УККА д-р Євген Котик представив, а публіка вставанням з місць та аплявзами вшанувала присутніх на святі активних учасників Листопадового Зриву: Володимира і Анну Карих, Осипа Кейса, Франца Колодія, інж. Антона Яременка та майора Андрія Залізка.

Картер відклав на пізніше поїздку до 9-ох країн

Вашінгтон. — З уваги на те, що президент Джіммі Картер плянує протягом найближчого часу присвятити багато уваги законопроєктові в справі розв'язки енергетичної проблеми, він вирішив відкласти на пізніше свою 11-денну поїздку до 9-ох держав, яка первісно мала розпочатися 22-го листопада й тривати до 2-го грудня. Президент плянує відвідати Венесуелю, Бразилію, Нігерію, Індію, Іран, Савдійську Арабію, Францію, Польщу і Бельгію, отже, протягом 11 днів побувати на чотирьох континентах світу: в Південній Америці, Африці, Азії та в Европі.

Тому, що Білий Дім вважає, що розв'язка енергетичної проблеми є одною з найважливіших справ, Президент плянує кілька виступів, щоб заохотити Конгрес якнайшвидше схвалити компромісовий законопроєкт, який тепер виготовляє спільна комісія обох Палат. Білий Дім погоджується з версією Палати Репрезентантів, але противиться кільком постановам сенатського законопроєкту.

ЗАХІДНІ ДЕЛЕҐАЦІЇ В БЕОГРАДІ ПРОДОВЖУЮТЬ ОБОРОНУ НЕХТОВАНИХ СОВЄТАМИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Београд, Югославія. — Західні країни, які беруть участь в Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, повели знову сильну атаку на Совєтський Союз й інші комуністичні держави за людські права і перейшли до обговорення конкретних справ, а саме, облегшення еміграції і зниження цін за візи, збільшеного розповсюдження західної літератури в комуністичних країнах, яку сьогодні можна одержати тільки в окремих, недоступних для совєтських громадян клюбах матеріяльного забезпечення вибраних студентів тощо. Країни Европейського Економічного Ринку пропонують, щоб у ці три країни повністю підтримали делегати З'єднаних Стейтів Америки, вимагають від комуністичних країн, зокрема від Совєтського Союзу, Чехо-Словаччини і Східної Німеччини, понизити оплати на виїздні візи, бо дуже часто оплата таких віз призводить до матеріяльної руїни бажаючого емігрувати. В опінії західніх делегатів оплата візи і зв'язаних з виїздом документів не повинна перевищати одноденної платні робітника, який бажає виїхати до іншої країни. Деякі европейські країни висунули також зажалення, що в Москві і багатьох інших містах СССР дуже часто не можна дістати західньої газети чи журналу, не згадуючи про інші видання, яких потребують численні дипломати, військові і торговельні представники, студенти тощо.

Знову піднесена західніми делегаціями справа людських прав в комуністичних країнах, спричинила новий зудар між східніми і західніми делегатами, особливо тоді, коли західні делегати висловили сподівання, що оборона людських прав буде включена в заключні документи Београдської Конференції, яка зявиться переглядом такої ж Конференції в Гельсінках.

Великою парадою і показом військової сили Москва відзначила 60-річчя большевицької революції

Москва. — Сотні новочасних танків, включно з найновішим моделем Т-72, сотні ракет, панцерних авт й іншої совєтської зброї прогриміли біля мавзолею Леніна на Червоній площі в Москві в понеділок, 7-го листопада ц.р., в день започаткування гучних відзначувань комуно-московськими верховодами 60-річчя большевицької революції. Кореспонденти інформують, що цьогорічна, головно військова парада, була на 50 відсотків більшою від всіх подібних попередніх святкувань. Побіч тяжких танків, ракетних ляфет і панцерних авт маршували довгими колонами піхотинці, моряки, парашутисти, спеціяльні відділи КГБ, поліцисти і бодай 100,000 цивільних осіб, включаючи сюди школи, спортові товариства, піонерів, комсомольців тощо. Паради, як завжди, відбирали члени Політбюра на чолі з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом Брежнєвом, портрети якого, біля портретів Владіміра І. Леніна, висіли майже на кожній московській камяниці. Леонід Брежнєв залишився на почесній трибуні аж до закінчення паради, яка тривала понад дві години часу. Зійшов із трибуни після 15-ох хвилин тільки партійний ідеолог Кремля, Міхаїл Суслов, це перед зробленням знімки офіційними фотографами і політичні спостерігачі зробили з цього висновок, що або Суслов нездоровий, або він втратив ласку у кремлівського диктатора.

Опісля на парадному прийнятті в Кремлі, „президент" Брежнєв заявив, що „мир і соціялізм є нерозідльним поняттям і тому ми зробимо все, що буде в наших силах, щоб відвернути страхіття війни і привернути співпрацю між народами". Згодом промову на параді виголосив міністер оборони СССР маршал Дмітрій Ф. Устінов, який заявив, що військова сила Совєтського Союзу мусить бути вдержана, щоб ніхто не посмів нарушити „нашого мирного життя". Устінов при тому додав, що Компартія „продовжуватиме зміцняти збройні сили Совєтського Союзу, щоб протиставити їх збільшеним силам капіталістичних держав, які займаються гонкою озброєння, ведуть проти СССР ворожу пропаганду і намагаються оживити час холодної війни".

В кінці цього тижня відбудеться XV З'їзд СУМА

Елленвілл, Н.Й. — З Головної Управи Спілки Української Молоді Америки інформують, що в кінці цього тижня, 12 і 13-го листопада ц.р., тут на власній Оселі у приміщеннях новозбудованої Світлиці відбудеться XV-й З'їзд СУМА з участю делегатів від 35-ох Осередків і Відділів, гостей і репрезентантів поодиноких центральних товариств та молодечих організацій. В суботу, 12-го листопада, в часі першої сесії відбудеться формальне відкриття З'їзду, вибір комісій, звітування голови ГУ СУМА і поодиноких керівників Відділів, дискусія над звітами, тощо. В пополудневих годинах радитимуть комісії, зокрема Юнацька, Статутова, Дружинників, Фінансово-господарська і Номінаційна, а вечором о год. 8-ій відбудеться Святочний бенкет з відповідною програмою і привітаннями представників організацій, на якому головну доповідь виголосить почесний член Головної Управи СУМА і довголітній виховник-пляновик проф. Зенон Саган. Після бенкету відбудеться товариська забава при звуках оркестри „Сини Степів" з Монтреалю, Канада.

В неділю, 13-го листопада, в часі другої пленарної сесії, приявні матимуть змогу вислухати звітувань вищезгаданих комісій, заслухають і продискутують проєкт резолюцій, застановляться над плянами праці на будуче, оберуть нові керівні органи Спілки — Головну Управу СУМА, Головну Контрольну Комісію і Головний Товариський Суд. Після вибору відбудеться церемонія передачі прапора Головної Управи найкращому Осередкові, як вияв признання за працю на відтинку виховання української молоді. З'їзд також прийме відповідну постанову про нагородження сумівських активістів і підвищення у ступнях молодших і старших виховників. З'їзд відзначить у відповідний спосіб 60-річчя Української Національної Революції, 35-річчя постання Української Повстанської Армії, 70-річчя ген. хор. Т. Чупринки — Романа Шухевича і Нескорених в Україні.

Д-Р ДЕНИС КВІТКОВСЬКИЙ ПЕРЕБРАВ ОБОВ'ЯЗКИ ГОЛОВИ ПУН

Торонто. — У зв'язку зі смертю голови Проводу Українських Націоналістів ред. Олега Штуля Ждановича, який помер тут минулої п'ятниці, 4-го листопада 1977, на 60-му році життя, обов'язки голови ПУН переходять тепер на дотепрішнього заступника голови, д-ра Дениса Квітковського, відомого нашого політичного і громадського діяча і адвоката в Детройті. Згідно з правильником ОУН, голову ПУН вибирає Великий Збір Українських Націоналістів, черговий з яких має відбутися в наступному 1978-му році.

Д-р Денис Квітковський

В Торонті вже від двох днів відбуваються заупокійні відправи по спочилому голові ПУН св. п. Олегові Штулеві-Ждановичеві. Панахиди за спокій його душі відправили вже в сослуженні духовенства православний Владика Михаїл і католицький Владика Ізидор. Похорон відбудеться, як уже інформовано, цієї суботи, 12-го листопада, в Церкві-Пам'ятнику й опісля на цвинтарі Осередку Української Православної Церкви в ЗСА в Бавнд Бруку. Похоронні обряди очолить першоієрарх цієї Церкви, Блаженніший Митрополит Мстислав.

В Канаді помер видатний мистець св. п. Василь Курилик

Вінніпег (А.Курдидик, телефоном). - Вся канадська преса принесла в минулу суботу, 5-го листопада, вістку, від якої кожному українцеві защеміло серце: в Торонті в четвер, 3-го листопада 1977-го року, помер на недугу пістряка славний на цілий континент мистець Курилик, маляр канадської піонерської прерії, твори якого схоплені в 10-ох книжках-альбомах, і який прожив усього 50 років.

Син півграмотного піонера-українця у Витфорді, Альберта, В. Курилик прийшов на світ 1927 року, і його дитинство та юнацькі роки припали на часи тяжкої господарської депресії. Важка праця, бідність, холод, фізична слабовитість залишили свої сліди на психіці майбутнього мистця, який уже на шкільній лавці, не мавши зрозуміння ні батьків, ні братів, вибивався рисунком і малярським талантом. Серед тяжких життєвих умовин на фармах Альберти і Манітоби Курилик пізнав до найінтимніших подробиць життя українських піонерів з їх горем та радощами, стараючись видертися з того середовища, і, врешті, в 1949-му році здобув ступінь бакаляра з філософії в Манітобському університеті. Звідти, змагаючись за мистецьку завершеність, студіював коротко в Мистецькій колегії Онтаріо, опісля переїхав до Мехіко де студіював в Інституті Алєнде, повернувся до Канади і врешті поїхав, найнявшись на пароплав, до Англії. Тут проявив себе так, що три роки підряд з 1952-го року був на виставках Королівської Академії в Лондоні. Але тут теж пережив тяжкі духові потрясення, що завели його до психіятричної лікарні. Тільки глибокі студії Св. Письма та візія Христа, який казав йому йти за собою, врятували його від самогубства та

(Закінчення на ст. 4-ій)

ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ, 35-ЛІТТЯ УПА ТА УД УНА У ВАШІНГТОНІ

Вашінгтон, Д. К. (Б. С.).— Заходом Митрополітального Відділу УККА у Вашінгтоні відбудеться в неділю, 13-го листопада 1977 р., відзначення Листопадового Зриву, 35-ліття УПА та УД УНА. В програму увійде: монтаж Театральної Студії Молоді при „Театрі у П'ятницю" з Філядельфії під мистецьким проводом В. Шашаровського. Участь бере 30 осіб.

В неділю, 6-го листопада, будуть відправлені Служби Божі в намірені українського народу та панахида за впавших героїв за волю України, в церквах обидвох українських віровизнань.

ЛМКлюб в Ню Йорку влаштовує вечір „Калинового Мосту" проф. В. Барагури

Ню Йорк. — На п'ятницевому вечорі в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку (136 Друга евеня, 2 поверх) 11-го листопада ц.р. о год. 7:30 вечора Володимир Барагура читатиме деякі оповідання зі своєї збірки з життя учнів яворівської гімназії п. н. „Калиновий Міст".

Автора представить і подасть короткий його біобібліографічний нарис маєстро Степан Крижанівський, який вестиме програму вечора й читатиме деякі оповідання.

Автор на вступі накреслить генезу збірки і розкриє символіку заголовку „Калиновий Міст".

Зачитані будуть такі розповідки: „Аркасова „Історія", „Мої перші довгі штани", „Скляна гора", „Зламана стріла" (опов. присвячене подвижникові українського футболу В. І. Кобзяреві), „Ярмаркова інтермедія", „Цвинтарне страховище", „Св. Миколай — легенда, чи дійсність". Друковані досі в „Свободі" оповідання зі збірки „Калиновий Міст" знайшли прихильний відгук читачів. Оповідання написані легким стилем і навіяні погідним гумором.

Автор так живо змальовує картини з учнівського життя у 1920-их роках, що вони рельєфно стають перед уявою читача, чи слухача й переносять його в ті часи, що з перспективи півстоліття покрилися вже серпанком забуття й патиною минулого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пародія амнестії

В суботу, 5-го листопада ц. р., Рада Міністрів СССР прголосила, за згодою Президії Верховної Ради СССР і Центрального Комітету КПСС, загальну амнестію для засуджених за кримінальні злочини і адміністраційні порушення осіб, яка однак не включає людей пов'язаних з дисидентським рухом в Совєтському Союзі і багатьох тисяч в'язнів, яких совєтські режимники покарали за їх політичні, релігійні й інші переконання чи політичну непогодженість з сьогоднішньою практикою комуно-московських диктаторів. Амнестія, мала б бути п'ятим „ювілейним подарунком" для совєтського населення з нагоди 60-річчя Жовтневої революції, святкування якої розпочалося вже в Совєтському Союзі минулої неділі, 6-го листопада, і триватиме з перервами до кінця 1977-го року. Першими чотирма „подарунками" були: новий „президент" СССР, нова совєтська конституція, яку совєтські пропаґандисти використовують для закріплення на Заході думки про „великі перетворення" в СССР, новий совєтський гимн і новий поштовий значок із зображенням теперішнього диктатора Леоніда Ілліча Брежнєва.

Генерал Петро Григоренко, який виконує тепер функцію голови московського Комітету нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, не тільки стверджує, що „ні один в'язень, засуджений за свої переконання, не буде звільнений з ув'язнення", але також, розглядаючи раніше проголошувані совєтські амнестії, каже, що амнестія не є жадною новістю в Совєтському Союзі, її проголошують теперішні диктатори для зовнішнього ефекту,а не з гуманних мотивів у відношенні до своїх підвладних. Аналіза згаданих аспектів і внутрішньої політики СССР взагалі західніми спеціялістами доказує, що совєтські верховоди не мали й не мають наміру здійснювати взятих на себе міжнародних зобов'язань, наприклад, на відтинку прав людини, і тому не дивно,що сотні тисяч політичних в'язнів, людей засуджених за політичні, етичні і релігійні переконання чи за спроби незалежного інформування громадськости перебувають й далі у в'язницях, концтаборах і психіятричних заведеннях КҐБ, що стверджують численні документи і свідки, як також наради Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, на яких офіційні представники західніх держав не перестають атакувати Совєтського Союзу, Чехо-Словаччини й інших комуністичних держав за непошанування прав людини і ухвал „третього кошика" Гельсінкської Конференції. Про тиск органів КҐБ на дисидентський рух, якому грозить розгром з боку совєтських диктаторів, заговорила також останньо Тетьяна Ходорович, відома совєтська дисидентка, яку силою „видворили" з СССР комуно-московські „гуманісти" з метою припинити діяльність Фонду Александра Солженіцина, з якого, користали численні політичні в'язні та їхні родини, які опинились без засобів до життя у зв'язку з загальними репресіями, стосованими супроти них поліцийними чинниками.

Все це вказує на пародію проголошеної совєтськими ватажками „ювілейної амнестії". З одного боку звільнюється в'язнів за кримінальні проступки супроти закону,а з другого органи КҐБ систематично продовжують ув'язнювати усіх тих осіб, які критикують режим за недодержання міжнародних умов, боряться за національні і людські права і мають іншу, не згідну з партійною настановою думку. Тому мають рацію політичні дисиденти, які кажуть, що скоро в СССР не стане звичайних кримінальників, бо їх звільнять на підставі різних „ювілейних амнестій", а в'язниці і концтабори виповняться політичними в'язнями — противниками існуючого режиму.

Пекуча проблема

Цього тижня Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй відновляє свої старання довести до замирення між грецьким і турецьким населенням Кипру, як теж між Грецією і Туреччиною, бо вважає, що кипрський конфлікт не є тільки внутрішньою справою Кипру, ані місцевим непорозумінням між згаданими двома державами, але представляє собою „загрозу для світового миру і безпеки".

Побоювання Генеральної Асамблеї цілком оправдані і треба надіятися, що Об'єднаним Націям пощастить якнайшвидше зліквідувати цей конфлікт.

Проте, ворожнеча між Туреччиною і Грецією щодо Кипру є навіть більш пекучою проблемою для вільного світу. Справа не тільки в тому, що ворогують між собою два члени Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), але і в тому, що в цей конфлікт замішані ЗСА, бо коли в 1974-му році турецькі військові частини окупували північну частину Кипру, то Конґрес ЗСА припинив військову допомогу для Туреччини, а Анкара у відплату припинила всю діяльність на американських військових базах, які находяться на турецькій території.

Припинення діяльности на тих базах, як і ворожнеча між Туреччиною і Грецією, поважно послабили оборонну спроможність держав НАТО в східній частині Середземного моря. А ця частина світу преважлива під стратегічним оглядом, бо Туреччина контролює доступ совєтських кораблів до Середземного моря через Дарданелли, як також заступає Совєтському Союзові доступ до багатих нафтових піль Близького Сходу. Крім того, як вказують військові аналітики, хто контролює східню частину Середземного моря, той контролює і доступ до Суезького каналу,а заразом до Червоного моря та Індійського океану.

Отже, справа полагодження конфлікту між Туреччиною і Грецією щодо Кипру, а в той самий час і розв'язка непорозуміння між Анкарою і Вашінґтоном відносно американських військових баз, зокрема відновлення розвідчої діяльности на тих базах, повинні мати першенство, бо цього вимагає безпека цілого вільного світу.

Відрадним фактом треба вважати те, що протягом останніх кількох місяців між Вашінґтоном і Анкарою ведуться переговори в справі відновлення діяльности на американських військових базах в заміну за продаж зброї та за іншу військову допомогу ЗСА для Туреччини. Однак, остаточна ліквідація непорозуміння між ЗСА і Туреччиною залежна від ліквідації конфлікту між Туреччиною і Грецією та від розв'язки самого конфлікту на Кипрі. Конґрес ЗСА і Білий Дім погоджуються, що Америка не може відновити нормальної військової допомоги для Туреччини і Греції, аж поки не будуть зліквідовані конфлікт між цими двома членами НАТО і конфлікт на Кипрі.

Треба надіятися, що згадані конфлікти будуть якнайшвидше полагоджені, бо продовження їх дальше послаблюватиме оборонну спроможність країн НАТО у східній частині Середземного моря,а заразом послаблюватиме Північно-Атлантійський Союз в загальному.

М. Л-ий

ДВА НАЦІОНАЛІЗМИ

Націоналізм як серед хорватів, так і серед сербів об'являється покищо тільки в літературній ділянці. Він ще не дійшов до такого ступня, як, наприклад в 1971-му році, коли то провід комуністичної партії провів був гостру чистку в Хорватії. Хоч у Загребі, як теж і в Београді йде літературна полеміка, все ж таки партійні ватажки побоюються, що коли не вдасться їм справитись з „літературним націоналізмом'', то наслідки можуть виявитися більш серйозні, а навіть можуть бути загрозою для федеративної системи Югославії.

Перша „бомба'' вибухла в Хорватії, коли загально добре знаного письменника й літературного критика Ігора Мандіча заатакували місцеві провідники партії за прославлювання твору письменника, якого в 1971 році викинули із Спілки письменників за „крайній раціоналізм''. Коли Мандіч оголосив відкритого листа до проводу партії, в якому заявив, що критика того письменника була нечесна, то тижневик „Комуніст'' закинув Мандічеві, що він „зловживає нашою демократією, щоб виставляти на показ націоналістичні ідеї''.

До подібної різкої перепалки дійшло в самому Београді з президентом Спілки Письменників і редактором двотижневика „Кніжевне Новіни'', Драґаном Єремічем. Коли він у вересні ц. р. помістив у цьому журналі поему Танасіє Младеновіча, на нього гостро накинулася партія, що він „просуває націоналізм''. Єреміч мусів зректися свого становища в Спілці Письменників. Младеновіч був під час війни партизанським політичним комісаром, членом сербського центрального комітету і парляментарним послом. Тепер живе як емерит.

Поема Младеновіча це плач над „нещасною Сербією'', яка відображає гіркоту й жаль серед сербських ветеранів-традиціоналістів, що територія, яка історично була політичним хребтом держави, тепер є тільки одною з шести однакових республік, а що більше її „ експлуатують інші''. Цей аргумент дуже неправдоподібний. Одначе на сучасну рівність усе дивилася скептично старша ґенерація, яка все ще мріє про „Більшу Сербію''.

Ціла та літературна полеміка може виглядати на дрібничку, одначе федеральні й республіканські провідники вважають її ознакою захованої загрози для югославської багатонаціональної держави. Чи пристосують строгіші міри до цих виявів націоналізму, це покажеться під час югославського конгресу, який відбудеться весною 1978.

Інститут ім. Симона Петлюри

У глибокозмістовнім листі, Блаженніший Патріярх і Кардинал Йосиф, Патріярх Української Помісної Католицької Церкви, напередодні величавих святкувань у Римі, широко підтримав діяльність Інституту ім. Симона Петлюри (Дослідний Центр Української Національної Революції і Державности). У своїм патріяршім листі від 22-го вересня він звернувся до „Світлої Ради Інституту ім. Симона Петлюри'' і окреслив працю Інституту, як високоідейну, бажаючи Інститутові найкращих успіхів.

Зокрема Патріярх відзначив соборницький характер Інституту і похвалив „конструктивну співпрацю українців католиків, православних і протестантського віровизнання.'' Патріярх звернув увагу, що він таку співпрацю поручав у своєму минулорічному Посланії, що свого часу з'явилося в українській пресі про „поєднання в Христі''.

Далі у своєму листі Патріярх висловив своє бажання, щоб Інститут ім. Симона Петлюри був „гарним прикладом у братній любові і співпраці для інших наших товариств і організацій. Лист закінчується благословенням Інституту ім. Симона Петлюри.

Цей визначний лист Патріярха був відповіддю на привітання з рамени Ради Інституту ім. Симона Петлюри, прийнятий Радою за внеском проф. д-ра Олега С. Підгайного, Президента Інституту. За Раду Інституту написали до Блаженнішого Патріярха Йосифа Оксана Комарницька — кореспонденційний секретар Інституту і мґр Олександер Підгайний — виконавчий секретар Інституту.

У листі до Блаженнішого Патріярха Йосифа, Рада Інституту привітала Патріярха, як представника багатостраждальної України та гідного наслідника Великого Андрея. Далі Інститут виявив подив творчости Патріярха у розбудові „непохитної твердині Української Нації — Української Католицької Помісної Церкви''. Рада заявила, що це має величезне значення для українців усіх віровизнань України з державницької точки зору. Рада теж додала, що добро і оборона національного обличчя однієї з наших церков, це „величезне досягнення для цілої України''.

Рада Інституту ім. Симона Петлюри побудована на цілковито соборницьких засадах з представництвом із усіх українських соціяльних, політичних та релігійних угруповань, а так саме представлені українці як Америки, так і Канади.

Представлені теж науковці інших національностей у Раді, які глибоко цікавляться українською наукою. У Раді маємо як науковців, так і осіб господарчого та професійного світу.

Поміж членами Ради Інституту, що є найвищим керівним органом Інституту з осідком у Філядельфії і у Торонто, бачимо таких осіб: проф. д-р М. Степаненко (Мічіген), д-р О. Сокольський (Торонто), Володимир Боровський (Атланта), мгр В. Кліш (Торонто), О. Винницький (Торонто), адвокат Т. Гуменюк, королівський радник (Торонто), д-р Я. Савка (Детройт), д-р Г. Янішевська (Торонто), проф. д-р Л. Гольмс (Мобіл), мгр М. Липовецький (Торонто), проф. д-р І. Каменецький (Мічіген), інж. Н. Комарницька (Торонто), мгр В. Вілліямс (Мобіл), проф. д-р Олег Підгайний (Торонто), мгр Олександер С. Підгайний (Торонто), Н. Стівенсон (Алабама), директор Л. Шахраюк (Торонто), І. Карнаух (Торонто), мгр Леся Панасюк-Джонс (Торонто), А. Степанюк (Торонто), Філд (Чікаго), д-р О. Троян (Торонто) та інші.

Рада Інституту ім. Симона Петлюри прийняла тимчасову Конституцію (Правильник) і вибрала на президента професора д-ра Олега С. Підгайного, а ця Конституція (Правильник) так само стверджує цілі Інституту, а це вивчення боротьби українського народу за державність, незалежність і свободу з 1848 року досьогодні, нагромадження матеріялів, видання праць та відбуття наукових конференцій на цю тему. Рада Інституту підходить до цих питань без жадного упередження і до будь-якого з визвольних рухів,і бажає у своїй діяльности віддзеркалити всю величаву жертвенність нашого народу за свободу і незалежність.

Інститут ім. Симона Петлюри має стати Собором Української Державности.

Треба відзначити, що українська громада вже почала відкликуватися на потреби Інституту.

Зорганізовується перевіз книжок і архівів старших громадян, що вже запропонували свої скарби Інституту ім. Симона Петлюри. З далекої Каліфорнії запропонували нам збірку книжок на 15 тисяч одиниць з історії України та державного будівництва УНР, подібну збірку і архів теж запропонували з Денверу, Кольорадо. Робляться заходи щодо перебирання архівів ЗУНР.

Почали надходити пожертви на Інститут, а один старший громадянин із Гот Спрінґ, Арізона, запропонував відписати, як посмертний дар поважну частину свого майна на потреби Інституту. Приклад гідний наслідування. Імена жертводавців у свій час будуть подані у пресі.

Праця в Інституті ім. Симона Петлюри продовжується. Як відповідь на

(Закінчення на ст. 4-ій)

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФ. СТЕПАНА ЛЕНКАВСЬКОГО

В неділю, 30 жовтня 1977 року, у Мюнхені після важкої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, помер видатний член української нації, провідний діяч Українського Визвольного Руху, заслужений член Української Військової Організації (УВО), учасник Основного Конгресу ОУН, член Проводів ОУН, один з найвизначніших націоналістів-революціонерів та ідеологів, довголітній політичний в'язень під час польської та німецької окупацій, голова Проводу Закордонних Частин ОУН у 1959-1968 роках сл. пам. Степан Ленкавський.

Покійний народився 6 липня 1904 р. в селі Угорники, Станіславівський повіт, Західня Україна, у священичій родині.

Сл. п. С. Ленкавський ціле своє життя присвятив ідеї визволення України. З юнацьких років включається у підпільно-революційну діяльність. У Станіславівській гімназії Він став членом конспіративної „Організації вищих кляс гімназії''. У Львові, будучи студентом філософії, належав до нелегального „Союзу Української Націоналістичної Молоді''. У націоналістичних виданнях для молоді розпрацьовував націоналістичну ідеологію. На Основному Конґресі українських націоналістів 1929 у Відні обґрунтував філософічно-ідеалістичні основи українського націоналізму. Від 1929 року занимав пост ідеологічного референта Крайової Екзекутиви ОУН. Був автором „Декалогу'' українського націоналіста. Арештований в 1931 р., Покійний був засуджений польським окупаційним судом на 4 роки тюрми. У підготові плянів проголошення Відновлення Української Державности 30 червня 1941 року відповідав за відтинок пропаганди. В кінці липня 1941 р. Його арештувало ґестапо і запроторило до концтабору в Авшвіці, де карався до грудня 1944 року.

Після закінчення 2-ої Світової війни Покійний брав активну участь у праці закордонних частин ОУН. По вбивстві Провідника сл. пам. С. Бандери в 1959 р. виконував обов'язки голови Проводу ЗЧ ОУН, а в 1963 р. був переобраний на той пост, на якому був до 1968 р. Згодом належав до Проводу ОУН під головуванням Я. Стецька. Крім важливих функцій у Проводі ОУН, сл. пам. С. Ленкавський входив у склад Контрольної Комісії Фундації ім. Є. Коновальця і був співавтором і редактором збірника, присвяченого Є. Коновальцеві. Покійний впродовж свого життя написав багато цінних статтей, а також причинився до випуску багатьох високовартісних українських видань. Він своїм вкладом праці підніс ідей-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Леся Лисак-Тивонюк

„В КОГО ГРОШІ"...

Люблю і поважаю наші прислів'я, бо у них життєва мудрість та досвід народу. Проте, з одним прислів'ям не можу погодитися. Воно звучить: „В кого гроші, той хороший". Чи це мало б означати, що людина, якій не пощастило здобути грошей є „нехорошою", тобто поганою?

По довгих роках нарешті здається, що у згаданому прислів'ї криється гірка іронія, болючий жаль тих, які із-за браку грошей були використовувані та ще й принижувані. Якщо воно так, то це оправдане. Наш нарід постійно ограблювали й далі ограблюють вороги-займанці, інколи ще й при допомозі „землячків", які їм вислуговуються... Адже й Тарас Шевченко писав з гірким болем про „латану свитину", яку знімають з плеча. Та вже ніяк не можу зрозуміти тутешньої фрази в американській термінології, яку часто-густо чую: „Він (чи вона) вартує стільки то десяток тисяч долярів". Це вже разить. Хіба ж вартість людини можна міряти монетами, які творить таки ж сама людина? Ще півбіди, коли згадану „вартість" здобулося чесною працею, підприємчивістю, зусиллям, трудом. Але як з тією вартістю" (— у грошах —) коли вона прийшла при допомозі нечесних засобів, вибачте шахрайства? Та головне, не завжди є певним, що людина, яка хизується „грубими грішми'', є морально вищою від людини, яка важко заробляє на прожиток, та ще й заробляє небагато.

Та така вже людська вдача — не віднині, і не від учора — що найвигідніше оцінювати поверховно. По зовнішніх признаках. Наприклад, по хаті, в якій живе, чи навіть дільниці, в якій хата. Доводиться часами почути питання: „Ви все ще мешкаєте в тій дільниці? Адже це тепер"... На таке питання можна тільки відповісти: „Я не знищив тієї колись гарної, доброї дільниці міста, а чому я примушений там залишитися, не бажаю пояснювати".

„Оцінюється" людину навіть часто по авті, яким їздить. На це вже можна легко всміхнутися. Маю шефа, який раз-у-раз пригадує нам, що їздить „Мерцедесом", та від того він не став ані трішки більш „хороший'', хоч авто коштує грубі тисячі. Знаю зате багато людей, які їздять скромними автами і є добросердечні, ще й допоможуть другому в потребі.

Приходячи вичерпана й часто пригнічена з праці, у першу чергу заглядаю до поштової скриньки, з якоюсь дитячою надією, що буде там щось відрадне. Якщо вже не добрий лист, то бодай повідомлення про полагодження бюрократами справ, з якими зволікають, але за що їм треба буде заплатити... Добрі листи бувають рідко, зате не бракує презірних рахунків до заплачення, всяких, як у селі казали „драч" та комерційних оферт. Мимоволі думається тоді: людина мусить ходити до праці, щоб платити, платити, ще раз платити за все! Мусить мати гроші, бо інакше, „хоч сядь і плач", як у нас казали. Та плач нічого не допоможе. Мусять „заговорити гроші".

Коли ще жила покійна Мати і мимо похилого віку ходила до праці, я інколи жалілася: — Чи ми важко працюємо і підриваємо здоров'я тільки на те, щоб платити рахунки?

Мати лагідно всміхалася, та голос звучав рішуче: — Такий закон життя. Треба дякувати Богові, що маємо працю! Подумай про безробітних, які не годні її знайти! Щоб ти воліла: важко працювари, чи бути тягарем спільноти?

Як завжди, Мати мала рацію. Ми не були винятком. У тих, які мають більші родини, ще більші рахунки й видатки! Знаю теж, що заробляючи на прожиток від вісімнадцятого року життя, теж не побиваю ніякого рекорду. Є між нами багато таких, які мусіли заробляти на прожиток від дитинства, ще й допомагали родині... Виходило б, що при всьому ідеалізмі, ні колись, ні тепер, без грошей не можна обійтися. Бодай настільки, щоб дати дітям високу освіту і вигідно жити. Але що мають сказати ті, які, мимо зусиль, розпоряджають малими грішми? Чи хтось має право назвати їх „життєвими невдахами"? На мою думку — це кривда для людської гідности.

Я ніяк не пропагую вбожества! Навпаки, я хотіла б, щоб усі українці були заможними людьми, щоб не бракувало їм тих грошей! Тоді не тільки світ дивився б на нас іншими очима. Тоді легше було б змагатися за наші права на волю, легше було б зберігати духову культуру народу. Не треба доказів, що без фінансової основи не може розвиватися ані наука, ані мистецтво, ані взагалі жадна ділянка нашого життя.

Може хтось з цікавости спитати: чи авторка цих рядків, яка раніше багато писала про романтику та ідеалізм, а нині вибрала злободенну тему грошей, сама хотіла б бути багатою? У молодості були ідеали, яких ціллю не були гроші. А тепер є тільки прохання до Господа, щоб допоміг заробити на прожиток, не бути нікому тягарем... „Хорошими" у моїх очах далі є люди добросердечні, сумлінні, обов'язкові, чесні без огляду на суму їхнього банкового конта чи інших маєтків. На це є причина: авторка цих рядків вже двадцять років чіпляє у крамниці картки з ціною на товар для продажу, і саме тому не може почепити подібної картки грошової вартости на людину...

А. Курдидик

ІВАН ЖУРБА З ПОРТ АРТУРУ

Портрет одного з тих, що мали б бути в Пантеоні Найкращих

I

Безліч разів підносив я слухальце телефону і приймав з нього вістку, від якої німіло слово, втікала кров з голови і тупий біль тяжко бив у саме серце. Завважте: Буває вік, коли раз-у-раз запрошують Вас на хрестини, — і це вік Вашої та Ваших друзів повної сили. Потім є доба, коли Вас кличуть на весілля: Це Ви і Ваші друзі жените синів і віддаєте заміж дочок. А потім приходить час, коли ходите щораз на якийсь похорон, — це ціле покоління, серед якого Ви виросли, робите місце новому. „Смерть почала рубати той відтинок лісу, в якому ми виросли'', — писав з такої нагоди прекрасно мій брат — поет Ярослав. Згодом і до цього звикаєш, як до немунучого, як до щоденної, ближчої і дальшої перестрілки на фронті, коли в ній тут і там гинуть люди, знайомі і незнані, та коли і тебе якась така куля напевно досягне...

Але навіть таке філософування, як оце (воно єдине й залишається в найкритичніших хвилинах!) не було панциром, коли я підняв слухальце деякий час тому. „Лонг дистанс телефон'' — сказала дзвінко невідома дівчина, а тоді вже пізнав я голос: „Помер наш Іван Журба, пане редакторе. Так, оце кілька днів тому поховали. Рак убив. Скільки літ? А шістесят п'ять...'' — а мені дрижала рука і я чув, що на цей раз біль таки колов міцно серце. Відійшов ще один з тих, які не повинні відходити, бо заступити їх ніким...

###

...Той чоловік не любив фотографуватись. Але та маленька знімка, яка є в моєму альбомі і яку дав я був з його статтею у „Золоті Ворота'' — Ювілейну Книгу Просвіти в 50-річчя діяльности Українського Товариства „Просвіта'' у Порт Артурі 1909-1959, — мало-ви матимете таких: шляхетний профіль, високе світле чоло, енергійно зарисована борода і легенький, справді теплий усміх в устах. Це і є Іван Журба.

Розкриваю книгу „Золоті Ворота'' і на сторінці 108 читаю:

„...Мої довгі роки праці для нашої „Просвіти'' — це був один нерозривний ланцюг приємностей і привілеїв. З „Просвітою'' зв'язаний я вже від 1927 року, Тоді я відвідував школу української мови. Вже тоді, мавши 15 літ, я мріяв про кращий куток для нашої „Матері-Просвіти'' і більш імпульсивне життя і працю. В 1939 році при нашому товаристві залишилась лишень горстка старших наших батьків, які вповні здавали собі з цього справу, що „Просвіта'' розпадеться, якщо молодь, цебто ми, їхні діти, вихованці вже канадської культури, не зацікавимось долею товариства. Турботи і журбу наших батьків за товариство я прийняв як особистий **визов**(підкреслення І. Журби, — АК). Так я, як і інші мої ровесники, відчули, що і ми маємо сплатити великий довг супроти нашого українського народу в Канаді і на рідних землях. Ми відчули, що найкраще вив'яжемось з наших обов'язків, коли зактивізуємось в ряди членів „Просвіти'' і тим самим продовжимо ідеали цього товариства, а через нього пізнаємо себе самих краще і наш народ...''

Так писав Іван Журба, світлий українець Канади, — і я пригадую навіть його письмо, високе, як його думи і мрії, чисте, як його дії, майже без помилок, як все його життя. І велика, такого ж самого змісту, його стаття на вісімох сторінках (від 108 до 114) у книзі „Золоті Ворота'' буде з його портретиком постійно пригадувати Івана Журбу. Бо й сама книга, що має 328 сторінок, 95 ілюстрацій та обгортку мистця Миколи Бідняка, була здійсненням задуму І. Журби, а порт-артурська „Просвіта'' під його головуванням не жаліла ні труду, ні коштів, щоб іменно такою великою книгою був відзначений ювілей її 50-ліття. А коли мене запрошено оформити цю книгу до друку, було вже все І. Журбою та його найближчими й такими самими, як він, співробітниками з управи „Просвіти'' підготоване так, що за шість тижнів, — правда, що інтенсивної праці, матеріял, кліші, рисунок обкладинки і фонди для друкарні були без решти готові.

...А шість тижнів у Порт Артурі, з мешканням у прегостинній хаті тодішнього секретаря „Просвіти'' і сьогоднішнього голови Відділу КУК у Тандер Беї (в час підготови книги Тандер Бей ще не існував, а були „братні'' міста Порт Артур і Форт Вілліям, яких українці в культурній праці змагалися за першість, і були теж два Відділи КУК, — щойно згодом обидва міста адміністраційно зведено в один Тандер Бей) Іллі Козири та його дружини, зі щоденними вечорами в підвалі „Просвіти'' та І. Журбою й іншими незабутніми за столиком, з працею вдень і ввечері запрошеної до помочі мені русявки Олі Андрус, що ще сьогодні імпонує мені швидкістю машинопису по-англійськи, зв'язками та вмілістю робити зустрічі і контакти, з організованими для мене („Щоб ви не засихали за паперами та щоб згадували добре Порт Артур!'' — казав І. Журба) випадами в околицю, відвідинами видніших українців та просто віддихом у лісі чи над озером, — ці шість тижнів залишилися в моїх спогадах однією з найсвітліших сторінок життя. Чи не вперше тоді відчув я, що українським редактором, при всіх труднощах цього фаху, таки варт бути. Але це дав мені відчути щойно Іван Журба з Порт Артуру. І, у свою чергу, я зробив усе, щоб моїх друзів не підвести: Сміло переглядаю книгу „Золоті Ворота'', для якої назву взяв я з назви „Ґолден Ґейт'' для Порт Артуру, та яку, я, наскільки міг, зробив енциклопедією тогочасного українського Порт Артуру, додавши до неї ще й окрему частину з загально-просвітянської історії, зі статтями Володимира Дорошенка (дві). Ст. Волинця та А. Качора, що їм усім І. Журба виплатив королівський гонорар. Маю враження, що нашу книжку, — бо її появу і зміст завдячую теж І. Журбі — голові Ювілейного Комітету І. Козирі та фанатичному її співтворцеві Онуфрієві Цукорникові, диригентові й учителеві хору „Просвіти'' Рідної Школи при тій же установі, — випередила ще тільки груба та солідно підготована подібна Ювілейна Книга Народного Дому у Вінніпезі, до якої вже тепер не раз відкликуються літописці українців Канади. Бо інші ювілейні книги, що їх я мав нагоду бачити, читати чи рецензувати, мають свою виключно місцеву вартість і не претендують на історичне, хоч би й допоміжне джерело для наших учених.

[Продовження буде]

Управа Українського Народнього Дому в Нюарку-Ірвінгтоні
140 Проспект Авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.
запрошує все Членство та ВШ. Громадянство на

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ЗАЛІ

що відбудеться
дня 20-го листопада 1977 р., о год. 3 по пол.
опісля

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

В мистецькій частині виступлять: Вокальний Ансамбль „НАМИСТО" з Вашінгтону та оперний співак ВАСИЛЬ МЕЛЬНИЧИН з Кентокі.

- Квитки вступу 20.00 дол. від особи.
- Зголошення на бенкет приймає канцелярія УНДому щодня, від год. 6-10 веч., 140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж.

УПРАВА УНДОМУ

ЗАПРОШЕННЯ

ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА В ЗСА
і
БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ
запрошують Вас до участи в

УРОЧИСТІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

на пошану співця стрілецької слави — РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО

Конференція відбудеться в СУБОТУ, 12-го ЛИСТОПАДА 1977 р. у великій залі Українського Конгресового Комітету Америки, 203 Друга авеню в Ню Йорку. Початок в 2-ій годині по полудні.

ПРОГРАМА:

1. Проф. д-р Василь ЛЕВ: Відкриття.
2. Д-р Степан РІПЕЦЬКИЙ: „Соціологія стрілецької пісні".
3. Д-р Лука ЛУЦІВ; „Роман Купчинський — поет і письменник".
4. Д-р Ігор СОНЕВИЦЬКИЙ: „Пісні Романа Купчинського".
5. Дир. Іван ПОРИТКО: Закриття.

Вхід вільний

УПРАВА БРАТСТВА УСС-ів
ДИРЕКЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ НТШ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
3-ій ВІДДІЛ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
влаштовує

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 12 листопада 1977 р., о год. 9 веч. в Українській Централі
240 Hope Avenue, PASSAIC, N.J.
Оркестра п. І. ГОЧА *з Торонта, Канада*
Вступ: дорослі —$5.00, студенти — $3.00.
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"
і
СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ
запрошують Українське Громадянство на

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР — ЗУСТРІЧ

з польським поетом і публіцистом

ЮЗЕФОМ ЛОБОДОВСЬКИМ

Зустріч відбудеться в СУБОТУ, 26 ЛИСТОПАДА ц. р.
у залях Українського Інституту Америки в Ню Йорку (2 East 79 Street).
Початок о год. 5 по пол.

Увага! ЧІКАҐО і ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
12-ий ВІДДІЛ в ЧІКАҐО, Ілл.
запрошує усе Українське Громадянство Чікаґо і околиці н.

ВИСТАВКУ ГРАФІКИ та МАЛЯРСТВА
УКРАЇНСЬКОГО МИСТЦЯ з ПОЛЬЩІ

ТИРСА ВЕНГРИНОВИЧА

яка відбудеться
в Ґалерії „Левів" при 2353 Вест Чікаґо Авеню
В ДНЯХ:
П'ятниця, 18-го листопада ц. р., від год. 7:30 — 10-ої веч.
Відкриття: Слово про мистця виголосить — п. О. Гарасовський.
Субота, 19-го листопада, ц. р., від год. 10 рано — 9 веч.
Неділя, 20-го листопада ц. р., від год. 10 рано — 7 веч.
Виставлені картини до набуття.

ХЕМІЧНО-БІОЛОҐІЧНО-МЕДИЧНА СЕКЦІЯ НТШ
і
ВІДДІЛ ПРИРОДНИЧИХ І МЕДИЧНИХ НАУК УВАН

ДРУГА СПІЛЬНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в СУБОТУ, 12 ЛИСТОПАДА 1977 р. в годині 1-ій по пол., в приміщенні УВАН в Ню Йорку

ПРОГРАМА

1. Відкриття
2. Проф. д-р О. АРХІМОВИЧ: „Роля окремих зернових культур в балансі світової продукції зерна".
3. Проф. д-р О. ВОЛЯНСЬКИЙ: „Совєтська психіятрія на службі уряду".
4. Д-р П. ШУМОВСЬКИЙ (Париж): „Взаємодія сексуальних гормонів в розвитку будови і секреторної активности статевих придаткових залоз".
5. Проф. д-р С. КРАШЕНІННІКОВ: „Підсумки дослідів над Ballantinum coli".
6. Д-р Кіра АРХІМОВИЧ: „Спостереження над змінами температури в достигаючих овочах помідорів".
7. Проф. д-р О. КОНОНЕНКО: „Вживання цукрової тростини для годівлі худоби".
8. Проф. д-р Г. ГАГАРИН: „Організація і розвиток Миронівської Дослідної Станції та її досягнення в селекції озимої пшениці".
9. Д-р М. СТЕФАНІВ: „Альфа і Бета блокатори в терапії серцево-судинної системи".

Дискусія по доповідях
Вхід вільний

Проф. д-р О. Архімович
Директор Хемічно-Біологічно-Медичної Секції НТШ
і
Голова Відділу Природничих і Медичних Наук УВАН

Проф. д-р О. Кононенко
науковий секретар
ХБМСекції НТШ

Проф. д-р В. Омельченко
науковий секретар
Відділу ПМНаук УВАН

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, II поверх

П'ятниця, 11 листопада 1977 р., год. 7:30 веч.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

Ред. ВОЛОДИМИРА БАРАГУРИ

на якому автор прочитає деякі свої спогади — оповідання з життя учнів Яворівської гімназії, що ввійдуть у збірку „КАЛИНОВИЙ МІСТ".
Програмою вечора проводитиме актор СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ.

Совєтський урожай буде менший ніж передбачалось

Вашінгтон. — Департамент сільського господарства ЗСА і Центральна Розвідча Агенція (Сі-Ай-Ей) помилялися, коли ще минулого тижня твердили, що цього року в Совєтському Союзі зберуть біля 215 мільйонів метричних тонн різного зерна, бо в дійсності урожай становитиме тільки тонн 194 мільйони. Американські чинники передбачували, що урожай буде трохи менший, але дізналися про дійсну ситуацію щойно із заяви совєтського ватажка Леоніда Брежнєва, оприлюдненої 9-го листопада. Різні агенції уряду ЗСА точно слідкують за продуктивністю сільсько-господарського сектора совєтської економіки, щоб знати скільки зерна та інших харчових продуктів Совєтський Союз плянує закупити в країнах Заходу. В 1972-му році, після дуже слабого урожаю, Москва купила в ЗСА та інших державах вільного світу таку велику кількість зерна, що спричинила інфляційний зріст в цінах на харчові продукти в Америці та її союзників.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Мирослава Стахова
на Патріярший Фонд УПКЦеркви складають 25.00 долярів
Богданна і Нестор КРАЄВСЬКІ з родиною

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. Володимира Комара
складаємо 25.00 долярів
на Патріярший Фонд св. Софії.
Д-р Іван і Зиновія МОСІЙЧУКИ

У Третю Річницю Смерти
СПІВЦЯ КАРПАТСЬКИХ ПОЛОНИН, ПОЕТА Й ПИСЬМЕННИКА

бл. п. ВАСИЛЯ ҐРЕНДЖІ-ДОНСЬКОГО

в глибокому смутку клонимо наші голови перед Його світлою пам'яттю, яка вічно буде жити в наших серцях.

ПАНАХИДА
відправиться
в п'ятницю, 25 листопада 1977 р., о год. 6:30 веч. в церкві св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн.
Просимо Земляків та Друзів, помоліться разом з нами за спокій Його душі.
ЗІРКА Г-Д. ДАНИЛЮК — дочка
МАРКО — внук

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В ДВАНАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.
ІВАНА СЛЮСАРЕНКА

буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 13-го листопада 1977 року
після Служби Божої
в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па.
ріг 12-ої і Оаклейн вулиць.
РОДИНА

З глибоким смутком ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що в четвер, 13-го жовтня 1977 року, на 69-му році життя, несподівано, відійшов від нас МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
МИРОСЛАВ САМИЦЯ

народжений дня 31-го грудня 1908 року, у с. Денисів, Тернопільщина.

ПАНАХИДИ були відправлені в похоронному заведенні Музика і Син в Чікаґо, в днях 15-го і 16-го жовтня 1977 року.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 17-го жовтня 1977 р. з церкви свв. Володимира і Ольги, на цвинтар св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

В глибокому смутку:
дружина — АННА
син — ЯРОСЛАВ з дружиною ВІРОЮ
дочка — НАДІЯ ДУСАНОВСЬКА з чоловіком БОРИСОМ в Гамілтоні, Канада
внуки: ХРИСТЯ і МАРКО, ТАРАС і РОМАН
Ближча і дальша Родина в Україні, в ЗСА і в Канаді
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Український Золотий Хрест в Америці
ділиться сумною вісткою з Членством УЗХ та Громадянством, що з волі Всевишнього відійшов у Вічність, в п'ятницю, 4-го листопада 1977 року

сл. п.
ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ

Голова Проводу Українських Націоналістів, редактор „Українського Слова" в Парижі, видатний журналіст та публіцист.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го листопада 1977 року, о год. 9:30 ранку з Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Достойній Дружині, Дочці, Синові і Внукові висловлюємо наше глибоке співчуття.

Головна Управа

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 6-го листопада 1977 р., ненадійно, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

бл. п.
Д-р АЛЕКСАНДЕР СУШКІВ

на 66-му році життя.

ПАНАХИДИ будуть відправлені у вівторок і середу, 8-го і 9-го листопада 1977 р. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в четвер, 10-го листопада 1977 р., о год. 9-ій ранку, з того ж похоронного заведення, — о год. 10-ій р. до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем опечалені:
дружина — ІРЕНА
донька — АЛЕКСАНДРА
брат — ОМЕЛЯН з родиною
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 4-го листопада 1977 року упокоїлась в Бозі, наша Дорога і Незабутня ТЕТА

бл. п. д-р мед.
НІЛЯ ПЕЛЕХОВИЧ-ГАЙВОРОНСЬКА

ПОХОРОН — в четвер, 10-го листопада 1977 року з церкви св. Марії в Озон Парку, Н. Й., о год. 11-ій ранку на цвинтар St. John's Cemetery, Queens.

Горем прибиті:
РОМАН РЕЙНАРОВИЧ з родиною
ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ з родиною
АЛЕКСАНДЕР РЕЙНАРОВИЧ з родиною

Людей Доброї Волі та Знайомих прохаємо про святі молитви за спокій душі Цієї Благородної Людини.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Метрополітальний Відділ Ню Йорк
ділиться сумною вісткою з Членами та всім Громадянством, що ненадійно, відійшов у Вічність 6-го листопада 1977 року

сл. п.
Д-р АЛЕКСАНДЕР СУШКІВ

бувший голова Відділу УЛТПА та член Головної Управи.

ПОХОРОН в четвер, 10-го листопада 1977 року, о год. 9-ій ранку з похоронного заведення Литвин і Литвин, о год. 10-ій ранку до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля на цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВШ. Дружині, Доні і Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа Відділу УЛТПА

„СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

ПРЕМ'ЄРА

ІВАН ФРАНКО
ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ — *Драматизована поема*
ДІЙСТВО ПРО КОЖНОГО — *Моралітe*
Переклав з англійського ЗЕНОН ТАРНАВСЬКИЙ

Неділя, 20 листопада 1977 р., год. 4 по пол.
Заля: Fashion Institute of Technology
227 West 27th Street, NEW YORK CITY
Квитки: „АРКА", „ЕКО" і при КАСІ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музика: ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія: РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА
Оформлення і костюми: МАРІЙКА ШУСТ
Світло: ЮРКО ГРЕЧИЛО
Інспектор сцени: ВОЛОДИМИР ПАПУГА
Спонзор: Т-во „САМОПОМІЧ", Відділ НЮ ЙОРК

1918
Субота, 28-го січня 1978 року
Просимо слідкувати за дальшими нашими оповістками.

У 60-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК
на
ВЕЧЕРНИЦЯХ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ

1978
Grand Ball Room — The Roosevelt Hotel
Madison Avenue at 45th Street
New York, N.Y.

Інститут ім. Симона Петлюри

(Закінчення зі ст. 2-ої)

книгу д-ра Фрідмана, професора Янгставнського університету, Огайо, що вийшла під назвою „Погромщик", англійською мовою, Інститут видав книжку „Симон Петлюра. Бібліографія". У ширшім вступі до Бібліографії закиди і обвинувачення Симона Петлюри в антисемітизмі відкидаються. Література по цьому питанню подається широко в відділі „Симон Петлюра та жиди на Україні".

При Інституті створено Комісію для Вивчення Життя та Творчости Симона Петлюри. Рада Інституту доручила Комісії підготовити академічне видання повної збірки творів і листування Симона Петлюри. У кожнім томі цього видання, яке плянується на декілька томів, будуть надруковані твори Симона Петлюри в мові на якій він писав і в перекладі на англійську мову. Пані мгр Леся Панасюк (Джонс) розпочала працю над перекладом творів Симона Петлюри на англійську мову.

Викінчена збірка документів Міністерства Зовнішніх Справ ЗСА щодо України за І-ий рік Революції і таким чином розпочинається редагування І-го тому, багатотомника „ЗСА і Україна від 1-го березня 1917 року". Книга має вийти на кінець 1978 року.

Окрема Комісія Інституту у співпраці з УККА, Детройт, Мічіґен займаються виданням монументальної праці „Масове убивство у Вінниці в 1937—1938 рр." на 2 томи, де УККА Детройт, Мічіґен займається, головне, фінансовою стороною видання.

Рада Інституту ім. Симона Петлюри звертається до всієї української громади про дальшу моральну і матеріяльну підтримку праці Інституту. Прохаємо писати на адресу: Dr. Oleh S. Pidhainy, President, Symon Petlura Institute, 1222 - 68th Avenu., Philadelphia, Pa. 19126., USA.

СВ. П. ПРОФ. СТ. ЛЕНКАВСЬКОГО

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ний рівень націоналістичної преси і був довгий час Головним Редактором „Шляху Перемоги". Від самого початку існування друкарні „Ціцеро" Він був постійним головою Надзірної Ради.

Сл. пам. Степан Ленкавський був обдарований глибоким природним розумом і через послідовну студійну працю став людиною великого інтелектуального формату. Як був безкомпромісовий і твердий у боротьбі з ворогами України, так Покійний до своїх земляків ставився з теплою сердечністю і щирою добротою. Він постійно змагав до здорової консолідації українських самостійницьких політичних сил для добра визволення українського народу.

Українська нація втратила вірного сина, а Організація Українських Націоналістів свого визначного члена, одного з найвизначніших провідників Українського Націоналістичного Руху.

Заупокійну Службу Божу відправив Преосвященніший Владика Кир Платон Корниляк у катедральному храмі в Мюнхені в п'ятницю, 4 листопада, в 9-ій год вранці.

Похорон відбувся в Мюнхені того самого дня о годині 14.30 на українській частині Вальдфрідгофу.

Нехай чужа земля буде Йому легкою, а пам'ять про Нього вічною!

ПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

Успішні Роковини

Заходом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку, Метрополітальний Відділ УККА, влаштовано 30-го жовтня ц. р. у залі Вашінгтон Ірвінг гай скул академію у 59-ті Роковини Листопадового Чину й у 35-ті Роковини УПА.

Всі виконавці програми — почавши від відкриття і від святкової промови, хору „Жайвороньків" при осередку Сума в Ню Йорку, солістов О. Харук, Г. Блага, артисток українських театрів В. Калин і І. Кононів, М. Корольської-Мусійчук, Рафаїла Венке, М. Кріль, С. Грицковян, О. Гірняк; далі, під певним проводом диригента Л. Стругацького та акомпаньяменту Хр. Зубрицької-Янг, Т. Левицького, Карла Себока — всі вони були на висоті мистецької форми і змісту. Мистецьке оформлення сцени інж. Тараса Гірняка й Тиміша Шевчука дало відповідне тло цьому святковому вечорові.

Н. Н.

В Канаді помер...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

поставили на оригінальний мистецький шлях, насичений філософією християнства.

Повернувши в 1958-му році до Торонта і шукаючи праці в оправі картин, що її навчився в лондонській лікарні, В. Курилик дістав таку працю у відомій Галерії Айзакса в столиці Онтаріо, і звідтіля пішов його мистецький шлях вгору. Айзакс, власник Галерії, побачивши кілька малюнків Курилика, відчув талант мистця. Виставка в 1960-му, 1962-му, 1963-му і 1964-му роках в Галерії Айзакса були все більшим успіхом мистця, а звідтіля вже пішли його індивідуальні виставки в Едмонтоні, Монтреалі, Лондоні та інших містах, а в 1966-му році заходами організацій пройшла його виставка в мистецькій Галерії у Вінніпегу, що додала листок лавру до його слави. Несамовито працьовитий, оригінальний стилем і незрівняний глибиною відчування релігійності та піонерських часів, Курилик став ще творити колосальний — близько 150 картин — цикл „Христові страсті за св. Матвієм", що є власністю Галерії М. Колянківського в Ніягара Фоллс, Онт. З-під творчих рук Курилика вийшли ще сотки картин на релігійно-філософічні та піонерські теми, що знаходяться сьогодні в Галеріях Оттави та столицях провінцій Канади, в приватних домах визначних особистостей політичного і мистецького світу. Тоді теж стали видавці оформлювати окремі альбоми, яких вийшло 10 і якими Курилик плянував охопити своє та різних національних груп життя в Канаді. З цих високовартісних та розкуплених альбомів слід віднотувати: згадані вже „Страсті Христові" (160 картин, 1977), „Канада" (64 картини), „Поля" (прерії, 288 ст.), „Дроворуби", „Зима на прерії (Монтреаль), „О, Торонто!" (1973), „Жидівське життя в Канаді" (96 ст.) та автобіографічне і християнське „Хтось є зі мною". Мали бути виконані мистцем ще твори з життя ірляндців, французів, німців і поляків, але вони вже не появляться.

Смерть заскочила В. Курилика якраз тоді, коли перед ним розкривалася широка дорога та можливості спокійної і безтурботної праці. Цікаво, що мистець постійно глузував з тих, що боялись смерти, а сам вірив, як мало хто, що по той бік чекає його нове велике творче життя. Колосальної вартости спадщина його ума і рук стоїть як пам'ятник українському мистецтву, що буде свідоцтвом його та його родової навіки.

ТАРЗАН, Ч. 7850. Попри в'язницю

Я не планувала, щоб ми проходили саме мимо в'язниці, в якій тебе... придержано!

Але хочу показати тобі щось цікавого коло ріки, Тарзане!

Здорові були!
Ну! Бачу, що ти продався за кілька золотих монет,

„Самсоне"... Коли Даліля обголить твою голову?
Кожна особа має свою ціну, Доне!